

Leg godt

Jeroen Brouwer

De speelgoedfabrikant Lego hanteert als slogan 'Play on' – speel verder, een directe verwijzing naar de betekenis achter de afkorting. Lego is samengesteld uit de Deense woorden 'leg godt' die zoveel betekenen als: speel goed. Lego wordt onmiddellijk begrepen, ongeacht leeftijd, nationale grenzen of culturele achtergrond. "Play on" focuses on open play, which can continue without limit or conclusion', zo valt enthousiast te lezen op de site van de Deense fabrikant. In stilte zal de advocaat die peremptoir staat hier wel eens aan denken.

De Raad voor de Rechtspraak heeft aandacht voor de verhoging van het prestatieniveau van de rechtspraak. Op verzoek van de Raad hebben de Nijmeegse hoogleraren Peter Tak en Jan Fiselier de civiele, bestuursrechtelijke en strafrechtpleging in Denemarken en Nederland vergeleken (zie www.jur.kun.nl). De Deense rechtspraak blijkt efficiënter, goedkoper en meer vertrouwenwekkend dan de Nederlandse. De absolute competentie van de alleensprekende rechter is veel ruimer dan in Nederland. Wordt een zaak toch behandeld door een meervoudige of jurykamer, dan levert het Deense lekenelement een wezenlijke besparing van de rechterlijke capaciteit. Het inschakelen van lekenrechters zou in Nederland ernstig moeten worden bestudeerd, aldus één van de auteurs. Kenmerkend is dat door de Denen op zeer grote schaal gebruik wordt gemaakt van buitengerechtelijke afdoening door het bestuur of door commissies. Dit geldt voor geschillen over familierecht, huur en arbeid. Afdoening door de rechter wordt als te kostbaar ervaren.

Minister Donner zal ongetwijfeld met belangstelling nagaan welke Deense bouwsteentjes voor het oprichten van zijn rechtsorde bruikbaar zijn. Overigens lijkt de minister al redelijk tevreden. 'Nederland kent een slagvaardige rechtspraak. Uit internationaal rechtsvergelijkend onderzoek blijkt dat ons land een betrekkelijk kleine rechterlijke organisatie heeft en een rechter die de hem voorliggende zaken relatief snel en doelmatig afdoet,' aldus de minister in een recente brief aan de Tweede Kamer. Europees benchmarken noopt naar mijn mening tot relativeren.

Er bestaat geen Europees volk. 'De voorstelling die Europeanen van Europa hebben, is een –meestal onbewuste – projectie van het idee dat ze van hun eigen samenleving hebben. (...) de Nederlanders blijven Europa dapper beschouwen als net zo geordend en compromisgezind als zijzelf. Alleen al dat leidt tot een eindeloze stroom van conflicten en misverstanden.' Aldus Geert Mak in zijn heerlijke vakantieboek *In Europa, reizen door de 20e eeuw*.

Denemarken en Nederland zijn echt verschillende landen. Tien jaar terug stemde een krappe meerderheid voor het Verdrag van Maastricht. Vier jaar terug stemde een meerderheid tegen deelname aan de euro.

Denemarken kent bovendien een schraler systeem van gefinancierde rechtsbijstand, zowel wat betreft financiële grenzen als bereik. Zo bestaat geen recht op bijstand aan een advocaat voor zaken waar publieke instellingen zelf bijstand voorzien. Legosteentjes worden gefabriceerd met een precisie van 1/2000ste millimeter, maar rechtsbijstand en rechtspleging zijn geen Lego. Dat laat het leveren van maatwerk onverlet.

In het debat over de herbezinning van het burgerlijk procesrecht hebt u in symposia uw mening gegeven en voorstellen gedaan. Samengevat hebt u aangegeven sterk te hechten aan autonomie van partijen. Deze autonomie is nodig om op effectieve wijze geschillen te laten beslechten door de rechter. Geen summiere maar juist aangeklede tussenvonnissen, zodat partijen zich gericht op een comparitie kunnen voorbereiden. U hebt zeer wel oog voor de voorfase van de procedure om in daarvoor geëigende zaken een schikking te beproeven. Het bevorderen van rechtseenheid en rechtsontwikkeling is niet het primaire belang van uw cliënt. Het beslechten van het geschil en behoefte aan rechtszekerheid wel. Het systeem van hoger beroep wordt kwalitatief en kwantitatief als goed gewaardeerd. Concreet en constructief hebt u vanuit de praktijk steentjes bijgedragen.

Evenzo concreet en constructief lijkt het *Programmaplan civiele sectoren* van de Raad voor de Rechtspraak. Een meerjarig programma met als doel het moderniseren van de civiele sectoren. Het programma bevat voorstellen om de werklust op te vangen, doorlooptijden te verkorten, kwaliteit en rechtseenheid te vergroten en doelmatigheid en effectiviteit te verbeteren. Het programma is 'van het veld' zo valt te lezen en wordt gevoed door ieder die werkzaam is in het primaire proces. Ik neem aan dat ook aan advocaten als *repeat players* is gedacht. De langjarige projecten zullen onder meer gaan over de regiefunctie van de rechter, diens kwaliteit, informatietechnologie en *wizards* – deze laatste zijn verantwoorde modellen en tekstblokken voor vonnissen die overigens weer lokaal kunnen en mogen worden aangepast. Kijk, dat is nu net een verschil met Lego.

Play on en leg godt. Speel verder en speel goed.

84e jaargang – 6 augustus 2004 – nr. 11
Verschijnt elke drie weken.

Het Advocatenblad is het officiële orgaan van de Nederlandse Orde van Advocaten en wordt uitgegeven door Reed Business Information bv.

De inhoud wordt samengesteld door de van de Orde onafhankelijke redactie, behalve de rubrieken Van de Orde en Disciplinaire beslissingen.

Redactie

mr. drs. G. C. van Daal
mr. Y. van Gernerden
mr. W. Heemskerk
dr. L. Hesselink
mr. P.T.C. van Kampen
mr. P.F.F. Nabben
mr. G. J. van Oosten
mr. L.N.J.B. van Osch
mr. M. Perfors
mr. A. P. Ploeger
mr. E. Unger
dr. mr. L.W.M. Wopereis

Uitgever

drs. J.W. van der Weele

Eindredactie
Linus Hesselink

Bureauredactie
Charlotte Helmer

Redactionele bijdragen

t.a.v. L. Hesselink
Reed Business Information bv
Postbus 16500, 2500 BM Den Haag
tel. 070-4415226
fax 070-4415919
e-mail: linus.hesselink@reedbusiness.nl
Bezoekadres: Benoordenhoutseweg 46, Den Haag
Zie www.elsevierjuridisch.nl

Juridische Vacaturebank
www.jbb.nl

Vormgeving

VILLA Y, Andre Kljnsen
Unit-1, Dimitry de Bruin

Correctie
Sandra Braakmann

Druk
Drukkerij Groen bv, Leiden

Advertenties

Brouwer's Direct Marketing bv
Steekterweg 80 G, 2407 BH Alphen a/d Rijn
tel. 0172-234460, fax 0172-233017
e-mail: dbmbv@euronet.nl
Advertentietarieven op aanvraag
Personeelsadvertenties: € 1,97 per mm bij een kolombreedte van 40 mm
Inzendtermijn afl. 12: 13 augustus 2004
afl. 13: 27 augustus 2004

Abonnementen

Alle advocaten, leden van de Nederlandse Orde van Advocaten, ontvangen het blad gratis. Voor adreswijzigingen kunnen zij terecht bij de Nederlandse Orde van Advocaten, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag (Neuhuyskade 94, 2596 XM Den Haag), tel. 070-3353535, fax 070-3353531.
Niet-leden betalen € 150 per jaarabonnement (incl. BTW en verzendkosten) en voor de jaarband € 15. Studenten 50% korting.

Abonnementen kunnen schriftelijk worden opgezegd tot uiterlijk twee maanden voor beëindiging van het lopende abonnement. Reed Business Information Klantenservice verzorgt de abonnementenadministratie voor niet-leden: Reed Business Information bv, afdeling Klantenadministratie, postbus 808, 7000 AV Doetinchem. Tel. 0314-358358, fax 0314-349048, e-mail: klantenservice@reedbusiness.nl
Losse nummers: € 8,50

Reed Business Information bv legt gegevens vast voor de uitvoering van de (abonnements)overeenkomst. Deze gegevens kunnen worden gebruikt om u te informeren over voor u relevante producten en diensten van Reed Business Information bv, haar groepsmaatschappijen en zorgvuldig geselecteerde derden. Uw e-mailadres wordt alleen gebruikt om u te informeren over gelijksoortige producten en diensten van Reed Business Information bv en haar groepsmaatschappijen.

Als u geen prijs stelt op deze informatie, per post of via e-mail, dan kunt u dit schriftelijk doorgeven aan: Reed Business Information bv, t.a.v. Adresregistratie, Postbus 808, 7000 AV Doetinchem.

ISSN 0165-1331

Nederlands
uitgeversverbond
Groep uitgevers voor
vak en wetenschap